

**EVALUAREA TEMATICĂ A
PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI IAȘI
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020**

Raport de evaluare

SEPTEMBRIE 2019

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* Adresa : B-dul Stefan cel Mare și Sfânt nr. 11, cod poștal 700067, Iași
- *Adresa virtuală:* <http://www.primaria-iasi.ro/>
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:*
 - Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
 - Hotărârea Guvernului României nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul acesteia, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordonanța Guvernului României nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 162/2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății către autoritățile administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
 - Hotărârea Guvernului României nr. 385/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
 - Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale;
 - Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
 - Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;
 - Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică;

➤ Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;

➤ Codul penal;

➤ Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;

➤ Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii;

➤ Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările ulterioare.

• **Structuri subordonate:**

- Poliția Locală
- Direcția Locală de Evidență a Persoanelor
- Direcția de Asistență Socială
- Spitalul Clinic Dr. C.I. Parhon
- Spitalul Clinic de Recuperare
- Casa de Cultură
- Editura „Junimea”
- Ateneul Național din Iași
- Muzeul Municipal „Regina Maria”
- Unități de Învățământ școlar și preșcolar
- S.C. Servicii Publice S.A.
- S.C. Citadin S.A.
- S.C. Salubris S.A.
- S.C. Ecopiața S.A.
- S.C. Compania de Transport Public S.A.
- S.C. Centrala Electrică de Termoficare S.A.
- Regia Autonomă de Transport Public S.A.

• *Misiune / atribuții / competențe:*

Primarul, ca autoritate executivă, îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții conform art. 63 din Legea nr.215/2001:

- atribuții exercitate în calitate de reprezentant al statului, în condițiile legii;
- atribuții referitoare la relația cu consiliul local;
- atribuții referitoare la bugetul local;
- atribuții privind serviciile publice asigurate cetățenilor;
- alte atribuții stabilite prin lege.

În temeiul alin. (1) lit. a), primarul îndeplinește funcția de ofițer de stare civilă și de autoritate tutelară și asigură funcționarea serviciilor publice locale de profil, atribuții privind organizarea

și desfășurarea alegerilor, referendumului și a recensământului. Primarul îndeplinește și alte atribuții stabilite prin lege.

În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. b), primarul:

- prezintă consiliului local, în primul trimestru, un raport anual privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale;
- prezintă, la solicitarea consiliului local, alte rapoarte și informări;
- elaborează proiectele de strategii privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale și le supune aprobării consiliului local.

În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. c), primarul:

- exercita funcția de ordonator principal de credite;
- întocmește proiectul bugetului local și contul de încheiere a exercițiului bugetar și le supune spre aprobare consiliului local;
- inițiază, în condițiile legii, negocieri pentru contractarea de împrumuturi și emiterea de titluri de valoare în numele unității administrativ-teritoriale;
- verifică, prin compartimentele de specialitate, corecta înregistrare fiscală a contribuabililor la organul fiscal teritorial, atât a sediului social principal, cât și a sediului secundar.

În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), primarul:

- coordonează realizarea serviciilor publice de interes local prestate prin intermediul aparatului de specialitate sau prin intermediul organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local;
- ia măsuri pentru prevenirea și, după caz, gestionarea situațiilor de urgență;
- ia măsuri pentru organizarea executării și executarea în concret a activităților din domeniile prevăzute la art.36, alin.(6), lit. a) - d);
- ia măsuri pentru asigurarea inventarierii, evidenței statistice, inspecției și controlului efectuării serviciilor publice de interes local prevăzute la art.36, alin.(6), lit. a) - d), precum și a bunurilor din patrimoniul public și privat al unității administrativ-teritoriale;
- numește, sancționează și dispune suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru personalul din cadrul aparatului de specialitate, precum și pentru conducătorii instituțiilor și serviciilor publice de interes local;
- asigură elaborarea planurilor urbanistice prevăzute de lege, le supune aprobării consiliului local și acționează pentru respectarea prevederilor acestora;
- emite avizele, acordurile și autorizațiile date în competența sa prin lege și alte acte normative;

- asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

Pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor sale, primarul colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, precum și cu consiliul județean.

Numirea conducătorilor instituțiilor și serviciilor publice de interes local se face pe baza concursului organizat potrivit procedurilor și criteriilor aprobate de consiliul local, la propunerea primarului, în condițiile legii. Numirea se face prin dispoziția primarului, având anexat contractul de management.

- *Număr total poziții/ funcții prevăzute în statul instituției (la data de 31.12.2018):*

Tipul funcției	Nr. total de funcții	Din care femei	Din care bărbați	Total poziții ocupate	Total poziții vacante
De demnitate publică	3	-	3	3	-
De conducere	76	-	-	51	25
De execuție	752	-	-	514	238

Misiunea de evaluare a constat în analiza chestionarului completat și transmis de instituția evaluată în data de 19 august 2019 și în desfășurarea vizitei la fața locului, în data de 4 septembrie 2019, la sediul instituției.

Evaluarea a avut ca obiect modul de implementare a următorilor indicatori:

- (1) **Conflictele de interese;**
- (2) **Accesul la informații de interes public;**
- (3) **Incompatibilități;**
- (4) **Declararea cadourilor;**
- (5) **Protecția avertizorului în interes public.**

În cadrul primei teme, privind conflictul de interese, a fost abordată și problema pantouflage-ului. În cadrul celei de-a doua teme, accesul la informații de interes public, au fost purtate discuții și cu privire la aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

De asemenea, în cadrul vizitei membrii echipei de evaluare împreună cu reprezentanții instituției prezenți la discuții au identificat cazuri de bună practică în domeniul integrității ce pot fi replicate la nivelul altor autorități administrativ teritoriale și care sunt detaliate în capitolul III al prezentului raport de evaluare.

Echipa de evaluare a fost compusă din:

- Doamna _____, consilier evaluare - examinare în cadrul Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice a MLPDA;
- doamna _____, consilier evaluare - examinare în cadrul Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice a MLPDA;
- doamna _____ - inspector de integritate în cadrul Agenției Naționale de Integritate;

Din partea Secretariatului tehnic al SNA a participat doamna _____, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor în cadrul Direcției de Prevenire a Criminalității.

Din partea Primăriei Municipiului Iași au participat:

- _____ - Secretarul Municipiului Iași (coordonator al Planului de integritate al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020) ;
- _____ - Șef Biroul Comunicare (membru în Grupul de lucru pentru elaborarea și punerea în aplicare a măsurilor cuprinse în Planul de Integritate al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020);
- _____, consilier juridic la Biroul Secretariat Consiliul Local (persoana responsabilă cu aplicarea Legii nr. 176/2010 pentru aleșii locali);
- _____ - consilier juridic la Serviciul Legislatie Metodologie și Avize de legalitate (persoana responsabilă cu aplicarea Legii nr. 176/2010 pentru funcționarii publici și persoanele care au obligația să depună declarația de avere și interese);
- _____ - consilier la Serviciul Centrul Informații cu Publicul (persoana responsabilă cu aplicarea Legii nr. 544/2001, Legii nr. 52/2003 și cu publicarea datelor deschise);
- _____ - Șef Serviciu (coordonator sistem de control intern managerial - membru în Grupul de lucru pentru elaborarea și punerea în aplicare a măsurilor cuprinse în Planul de Integritate al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020);
- _____ - Serviciul Informatizare (membru în Grupul de lucru pentru elaborarea și punerea în aplicare a măsurilor cuprinse în Planul de Integritate al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020).

II. CONSTATĂRI

Până la efectuarea misiunii de evaluare tematică, Primăria Municipiului Iași a transmis Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației următoarele documente relevante în vederea implementării SNA 2016-2020:

- Declarația privind aderarea la valorile fundamentale, principiile, obiectivele și mecanismul de monitorizare a Strategiei Naționale Anticorupție 2016 - 2020;
- Raportul de evaluare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție și a măsurilor de remediere;
- Planul de integritate al Primăriei Municipiului Iași;

- Dispoziția primarului privind desemnarea grupului de lucru responsabil de implementarea SNA 2016-2020;
- Inventarul măsurilor de transparență instituțională de prevenire a corupției, precum și a indicatorilor de evaluare pe anul 2017 și 2018 (anexa 3 la H.G. nr. 583/2016);
- Raportul privind stadiul implementării SNA la nivelul Primăriei Municipiului Iași în anul 2017;
- Chestionarul privind identificarea nevoilor administrației publice locale în procesul de implementare a SNA 2016-2020, în anul 2017;
- Chestionarul tematic de evaluare structurat pe teme de evaluare în anul 2019.

Totodată, la nivelul Primăriei Municipiului Iași se realizează monitorizarea stadiului aplicării prevederilor SNA 2016-2020 la nivelul structurilor subordonate, datele colectate fiind incluse în raportările anuale. De asemenea la nivelul instituției au fost organizate ședințe cu structurile și angajații instituției pe tematica Codului administrativ, în vederea instruirii acestora cu privire la modificările legislative pe care acest act normativ le-a adus și implicit organizarea astfel încât acestea să fie implementate.

A. CONFLICTE DE INTERESE

Din chestionarul tematic de evaluare completat de instituție și a întrebărilor suplimentare rezultă următoarele:

1. În cadrul Primăriei Municipiului Iași nu există persoane în cazul cărora Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care să se constate încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, pe parcursul anului 2018.
2. Instituția a adoptat o procedură internă privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese - Furnizarea informațiilor de interes public.
3. Personalul din cadrul instituției a beneficiat de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictului de interese. Sesiunile au avut ca temă Strategia Națională Anticorupție 2016-2020 (identificare și evaluare riscuri la corupție, elaborare de raportări periodice, identificare măsuri preventive, etc) și s-au desfășurat în cadrul proiectului SIPOCA 61 - MDRAP.
4. La nivelul instituției au fost diseminate chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la conflictele de interese, însă acestea au fost aplicate doar aleșilor locali, nu și funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul primăriei.
5. La nivelul primăriei există două persoane responsabile de implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese. Pentru categoria funcționarilor publici, persoana responsabilă cu implementarea prevederilor referitoare la declarațiile de avere și declarațiile de interese și care oferă consultanță pentru completarea corectă a rubricilor din declarații, precum și pentru depunerea în termen a acestora, a fost numită prin dispoziția primarului nr. 187/07.02.2019. Totodată, pentru aleșii locali, implementarea prevederilor referitoare la declarațiile de avere și

declarațiile de interese se desfășoară prin grija exclusivă a secretarului municipiului Iași, numit prin dispoziția primarului nr. 210/14.02.2019.

6. La nivelul Primăriei Municipiului Iași au existat cazuri de întârziere a depunerii declarațiilor de avere și de interese, precum și de nedeclararea cuantumului veniturilor realizate, deși la nivelul instituției este transmisă o notă internă referitoare la depunerea declarațiilor de avere și de interese în termenul stabilit de conducătorul instituției, în vederea desfășurării în condiții optime a activităților conexe.

De asemenea, precizăm faptul că persoanele responsabile cu atribuții referitoare la aplicarea dispozițiilor Legii nr. 176/2010 au comunicat că, în situația în care întâmpină anumite situații care ar putea genera incidente de integritate, consultă Ghidul privind incompatibilitățile și conflictele de interese și Ghidul de completare a declarațiilor de avere și de interese și solicită puncte de vedere de la Agenția Națională de Integritate, atât telefonic, cât și în scris.

7. Cu referire la regimul declarării averii și a intereselor, persoanele responsabile cu implementarea prevederilor legale privitoare la declarațiile de avere și de interese au participat la un program de prevenire a corupției, activitate organizată de Instituția Prefectului Județului Iași în colaborare cu ANI și DGA, ce a vizat promovarea mesajelor cu conținut informativ - conflictul de interese și incompatibilități.

8. Evidențiază declarațiile de avere și declarațiile de interese, precum și declarațiile de avere și declarațiile de interese rectificate, în registre speciale cu caracter public, denumite Registrul declarațiilor de avere și Registrul declarațiilor de interese. În urma depunerii declarațiilor de avere și de interese, fiecare persoană primește o dovadă, în acest sens.

9. În vederea identificării timpurii a incidentelor de integritate (avere nejustificată, conflict de interese) instituția a menționat faptul că realizează audit intern.

SISTEMUL PREVENT

Atât în chestionarul transmis, cât și în cadrul discuțiilor purtate cu ocazia vizitei de evaluare, reprezentanții Primăriei Municipiului Iași au precizat faptul că în perioada de referință nu au existat situații în care să fi fost emis un avertisment de integritate de Sistemul PREVENT, gestionat de ANI, cu privire la procedurile de achiziție publică desfășurate.

Totodată, în urma discuțiilor purtate, reprezentanții Primăriei Municipiului Iași au specificat următoarele:

➤ În temeiul Legii nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, în cadrul Agenției Naționale de Integritate, a fost constituit Sistemul informatic integrat pentru prevenirea și identificarea potențialelor conflicte de interese (Sistemul prevenție).

➤ În cadrul instituției au fost respectate prevederile Legii nr. 184/2016, "Fiecare autoritate contractantă/entitate are obligația de a desemna, prin act administrativ, una sau mai multe persoane responsabile cu completarea și actualizarea formularelor de integritate aferente procedurilor de atribuire derulate de către autoritatea respectivă.", în sensul că au fost desemnate mai multe persoane în vederea completării formularului de integritate.

➤ Pentru chestiuni punctuale întâlnite în cadrul procedurilor de achiziție publică, persoanele responsabile cu completarea formularului de integritate au fost îndrumate să contacteze telefonic sau în scris inspectorii de integritate din cadrul Serviciului PREVENT, pentru a putea primi răspunsuri în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 184/2016 și cu atribuțiile Agenției Naționale de Integritate în gestionarea Sistemului prevenție.

PANTOUFLAGE (INTERDICȚIA POST ANGAJARE)

În cadrul discuțiilor referitoare la această temă, s-a menționat faptul că necesitatea de a menține încrederea publicului sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Conform SNA 2016-2020 cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt:

1. să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv;
2. să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare;
3. să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

Evaluatorii au atras atenția asupra faptului că instituția are și obligația de a monitoriza respectarea acestor interdicții în îndeplinirea sarcinilor de prevenție, precum și asupra gravității sancțiunii aplicabile în caz de nerespectare a interdicțiilor, și anume nulitatea absolută a actelor încheiate

În cadrul discuției pe această tematică, reprezentanții instituției au menționat următoarele:

- la nivelul instituției exista la data desfășurării misiunii de evaluare un grup de lucru care funcționează potrivit Dispoziției nr. 2333/29.05.2017, care însă nu a fost prezentată membrilor echipei de evaluare;

- toți membrii grupului de lucru care sunt convocați la ședințe desfășurându-și activitatea conform ordinii de zi în care sunt înscrise diverse subiecte, toate documentele fiind întocmite conform Metodologiei de identificare a riscurilor anticorupție elaborate de MDRAP. În urma ședințelor de lucru se întocmește un proces-verbal semnat de fiecare membru și comunicat câte un exemplar pentru fiecare parte.

La nivelul instituției nu exista la data misiunii un mecanism intern de monitorizare a situațiilor ce pot genera încălcări ale interdicțiilor legale cunoscute generic sub numele de pantouflage și nici o procedură internă în acest sens.

B. ACCESUL LA INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

În urma analizei site-ului instituției, a chestionarului de evaluare, precum și a discuțiilor care au avut loc în cadrul ședinței de evaluare, au fost constatate următoarele:

1. La nivelul instituției, există o persoană responsabilă cu aplicarea dispozițiilor Legii nr. 544/2001, atribuțiile acesteia fiind prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a instituției aprobat

prin H.C.L. nr. 133/2018, care mai are și alte atribuții/responsabilități de îndeplinit în cadrul instituției, cum ar fi:

- aplicarea prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparența decizională;
- atribuții privind postarea informațiilor pe site-ul primăriei.

Totodată, la nivelul instituției este desemnată și o persoană responsabilă pentru relația cu presa (purătorul de cuvânt), care gestionează solicitările venite din partea ziariștilor respectând termenele legale de răspuns, organizează conferințele de presă și asigură accesul acestora la dezbateri. Conferințele de presă sunt realizate săptămânal. În cadrul discuției la fața locului unul dintre reprezentanții instituției a precizat faptul că la nivelul instituției se face și o monitorizare a presei locale, iar pe subiectele de interes identificate instituția răspunde din propria inițiativă.

Paginile de Facebook, Youtube și de Instagram ale instituției sunt gestionate de Biroul de comunicare. În discuția la fața locului, reprezentanții au precizat faptul că întrebările venite prin intermediul acestui instrument sunt redirecționate spre soluționare către departamentul responsabil cu accesul la informațiile de interes public.

2. Persoana responsabilă de aplicarea Legii nr. 544/2001 nu a beneficiat de instruire de specialitate în perioada de raportare, ultima instruire fiind în anul 2016;

3. La nivelul instituției există elaborată o procedură internă privind accesul la informații de interes public - *Furnizarea informațiilor de interes public* PO 01/2017. Din analiza documentului a reieșit că aceasta este adaptată la specificul instituției, accentul fiind pus mai degrabă din perspectiva SCIM, însă nu este actualizată conform noilor prevederi legislative în domeniu;

4. O parte din informațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001, sunt publicate în secțiunea dedicată INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC. Rapoartele anuale de evaluare privind implementarea Legii nr. 544/2001 pentru anii 2010 - 2018, dar și alte informații prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 se regăsesc la: <http://www.primaria-iasi.ro/portal-primaria-municipiului-iasi/rapoarte-anuale-legea-544-2001/4343/pmi>. Nu a fost regăsit pe site-ul instituției Buletinul informativ și nici Raportul de activitate al instituției, prevăzut la alin. (3) art. 5 din Legea nr. 544/2001, care conform discuției nu se elaborează conform prevederilor Anexei nr. 3 la HG nr. 478/2016, dar se regăsește inclus în raportul primarului;

5. La nivelul primăriei au existat cazuri în care nu s-au respectat termenele legale în formularea răspunsurilor, cauzele care au condus la nerespectarea acestora fiind:

- supraîncărcarea compartimentelor de specialitate;
- lipsa de personal din cadrul Direcției de Arhitectură și Urbanism;
- sincope intervenite în comunicarea internă dintre departamente.

Au fost înregistrate și reclamații administrative privind nefurnizarea tuturor informațiilor solicitate și depășirea termenului de răspuns. Spre exemplu, în una dintre situații petentul a fost nemulțumit că i s-a răspuns parțial la informațiile solicitate, însă urmare analizei solicitării s-a constatat că nu toate informațiile solicitate se înscriau în categoria informațiilor de interes public, motiv pentru care instituția și-a menținut punctul de vedere comunicat prin adresa inițială. De asemenea, Primăria

Municipiului Iași a fost acționată în instanță în ceea ce privește liberul acces la informațiile publice, motivul fiind furnizarea informațiilor incomplete, plângerea fiind respinsă.

6. Cu privire la datele publice deschise (open data), din chestionar reiese că la nivelul instituției a fost desemnată o persoană pentru activitatea de publicare a datelor deschise, dar până în prezent, instituția nu a publicat seturi de date deschise pe portalul data.gov.ro. În urma discuției privind identificarea și publicarea seturilor de date relevante activității instituției pe portalul data.gov.ro, reprezentanții instituției prezenți au precizat faptul că se are în vedere realizarea acestei activități, prin desemnarea unui responsabil și utilizarea acestui portal ca instrument. Pe pagina de internet a instituției regăsim documente în format pdf., Excel și Word. La nivelul instituției sunt avute în vedere prevederile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public. Nu sunt, însă, prezentate informațiile în format deschis.

TRANSPARENȚA ÎN PROCESUL DECIZIONAL

Discuțiile purtate în cadrul Primăriei Municipiului Iași în cadrul temei „Accesul la informații de interes public” au atins și problematica transparenței în procesul decizional și au relevat faptul că sunt cunoscute și aplicate parțial prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Astfel:

1. Pe site există o secțiune dedicată transparenței decizionale: <http://www.primaria-iasi.ro/portal-iasi/pmi/meniu-pmi/53/transparența>, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (11) din Legea nr. 52/2003, republicată;
2. În cadrul instituției este desemnată o persoană responsabilă pentru relația cu societatea civilă, însă nu s-au primit propuneri de proiecte;
3. Conform chestionarului transmis, cu privire la anunțurile referitoare la elaborarea unui act normativ promovat în procedură de transparență de către instituție, Primăria Iași a precizat următoarele:
 - a. Au fost aduse la cunoștința publicului, cu respectarea termenului legal prevăzut de lege;
 - b. Sunt însoțite de documente ce motivează/justifică necesitatea elaborării (notă de fundamentare, referat de aprobare), precum și de eventuale studii de impact, fiind publicate în format pdf.;
 - c. Pentru fiecare proiect a fost stabilit un termen limită pentru primirea de propuneri, opinii, sugestii;
 - d. Sunt precizate locul și modalitatea în care cei interesați pot transmite în scris propuneri, opinii, sugestii;
 - e. Nu au fost organizate întâlniri publice în vederea dezbaterii proiectelor de acte normative și, pe cale de consecință, nu au fost redactate minute.
 - f. Nu au fost situații în care se promovează proiecte de acte normative în procedură de urgență, cu aplicarea art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003, republicată.

În ceea ce privește punctul f), în *Raportul de evaluare privind implementarea Legii nr. 52/2003(2018) în anul 2018* se precizează faptul dintr-un total de 199 un număr de 184 de proiecte de acte normative au fost anunțate în mod public pe site-ul instituției. Astfel, se înțelege că în cele 199 sunt incluse și proiecte de acte normative promovate în procedură de urgență au fost adoptate în procedură de urgență.

Atât proiectele de hotărâri cât și hotărârile de consiliu local pentru anul 2018 sunt afișate pe site-ul www.primaria-iasi.ro/portal -iasi/pmi/arhiva/111/proiecte-hcl-2018.

În urma analizei site-ului instituției nu au fost identificate proiecte de acte normative publicate în anul 2018(perioada evaluată), în schimb se regăsesc proiectele aferente anilor 2015-2017 - <http://www.primaria-iasi.ro/portal-iasi/pmi/consiliul-local-al-municipiului-iasi/34/proiecte-hcl>.

5. Nu au fost sesizări privind încălcarea dreptului de participare la procesul de elaborare a actelor normative.

6. Raportul anual privind transparența decizională este publicat pe site-ul instituției pentru anii 2010-2018 - <http://www.primaria-iasi.ro/portal-primaria-municipiului-iasi/raport-de-evaluare-privind-implementarea-legii-nr-52-2003/4359/pmi>.

7. Din discuțiile avute la fața locului cu reprezentanții instituției a reieșit faptul că există o colaborare bună cu societatea civilă, din partea căreia există un interes ridicat.

8. Rapoartele anuale privind activitatea consilierilor locali se regăsesc pe site - <http://www.primaria-iasi.ro/portal-iasi/pmi/consiliul-local-al-municipiului-iasi/38/rapoarte-de-activitate>. De asemenea, rapoartele anuale ale primarului (2016-2018) se regăsesc pe site-ul instituției în două variante: un rezumat pt 2018 - <http://www.primaria-iasi.ro/imagini-iasi/manager-de-fisiere-iasi/Documente/PDF/Raportul%20de%20activitate%20al%20Primarului%20Municipiului%20Iasi%20pe%20anul%202018.pdf>), respectiv un raport exhaustiv;

9. Ședințele publice sunt înregistrate video în două versiuni (360% și cu 3 camere) pentru a oferi cetățenilor cât mai multe perspective din sală și sunt transmise live, respectiv postate pe contul de Youtube al primăriei. Pe canalul de Youtube al Primăriei Municipiului Iași (<https://www.youtube.com/c/primariamunicipiuluiiasi>) sunt transmise toate conferințele de presă ale primarului, dar și principalele evenimente care au loc în sediul instituției. Pe același canal sunt difuzate live și toate ședințele Consiliului Local. În prezent canalul are peste 1.300 de abonați.

10. Temele de interes pentru cetățeni, precum și hotărârile consiliului sunt publicate în Curierul săptămânal - <http://curierul-iasi.ro/>.

11. La nivelul instituției există elaborată o procedură internă privind transparența decizională PO 03/2016. Din analiza documentului a reieșit că aceasta este adaptată la specificul instituției, accentul fiind pus mai degrabă din perspectiva SCIM, însă nu este actualizată conform noilor prevederi legislative în domeniu.

La nivelul instituției sunt avute în vedere parțial prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

C. INCOMPATIBILITĂȚI

Conform celor declarate în chestionarul tematic de evaluare și din discuțiile avute cu reprezentanții instituției evaluate la momentul vizitei, rezultă următoarele aspecte:

1. În cadrul instituției nu există persoane pentru care Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care să se constate încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.
2. La nivelul instituției nu există o procedură internă privind prevenirea și gestionarea situațiilor de incompatibilitate.

Există însă, în cadrul *Codului etic și de integritate al funcționarilor publici și al personalului contractual din cadrul primăriei municipiului Iași* referiri la *Incompatibilitățile privind funcționarii publici și personalul contractual în cadrul art. 26¹*, în care sunt reiterate dispozițiile cadrului normativ aplicabil acestei măsuri preventive.

3. Cu toate că la fața locului reprezentanții au precizat că nu sunt reglementate canale de comunicare internă în cazul în care un angajat dorește să sesizeze o situație de incompatibilitate, în Codul menționat la punctul 2, se precizează la art. 21 lit. (d) și art. 22 faptul că „*sesizarea privind fapte de încălcare a legii, inclusiv încălcarea prevederilor privind incompatibilitățile și conflictele de interese, poate fi făcută cumulativ sau alternativ:*

- a) șefului ierarhic al persoanei care a încălcat prevederile legale, potrivit art. 21;
- b) primarului Municipiului Iași, chiar dacă nu se poate identifica exact făptuitorul;
- c) comisiei de disciplină din cadrul instituției;
- d) organelor judiciare;
- e) organelor însărcinate cu constatarea și cercetarea conflictelor de interese și a incompatibilităților;
- f) comisiilor parlamentare;
- g) mass-media;
- h) organizațiilor profesionale, sindicale sau patronale;
- i) organizațiilor neguvernamentale.”

4. Personalul din cadrul instituției nu a participat, în perioada de referință, la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților.

5. Referitor la măsurile de identificare timpurie a incompatibilităților responsabili în domeniu adresează solicitări ANI, pentru puncte de vedere.

6. La nivelul instituției nu au fost diseminate chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor privind situațiile de incompatibilitate.

¹ <http://www.primaria-iasi.ro/imagini-iasi/fisiere-iasi/1568107667-Codul%20etic%20si%20de%20integritate%202018%20editabil.pdf>

D. DECLARAREA CADOURILOR

În urma analizei chestionarului de evaluare, precum și a discuțiilor care au avut loc în cadrul ședinței de evaluare, au fost constatate următoarele:

1. La nivelul instituției există un *registru de evidență a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției*;
2. A fost constituită, conform Legii nr. 251/2004, o Comisie de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției de către primar, viceprimari, aleși locali, precum și de către salariații din cadrul Primăriei Municipiului Iași prin Dispoziția nr. 137/08.02.2016, care se regăsește publicată pe site-ul instituției²; conform celor menționate de către reprezentanții instituției, dispoziția a fost comunicată către toate direcțiile, serviciile și birourile din cadrul aparatului de specialitate al primarului;
3. Conform celor precizate de reprezentanții instituției, nu au existat situații de prezentare a unor astfel de cadouri Comisiei; pe pagina de internet a instituției la rubrica “Transparență”- “Anticorupție și anticorupție” - “Legislație, ghiduri, bune practici” se regăsesc publicate rapoartele de activitate ale comisiei (2016 și 2018) în care este specificat faptul că nu au fost declarate astfel de bunuri.
4. La data efectuării misiunii nu exista nici un fel de procedură internă cu privire la acest subiect și nici nu au fost diseminate chestionare privind evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției pe această temă;
5. În cadrul art. 14 din *Codul etic și de integritate al funcționarilor publici și al personalului contractual din cadrul primăriei municipiului Iași este reglementată* Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor³.

Prevederea amintită mai sus trebuie interpretată în sensul Legii nr. 251/2004, ale cărei dispoziții nu interzic primirea cadourilor cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, ci reglementează obligația de a declara și prezenta de către persoanele aflate sub incidența legii, la conducătorul instituției, în termen de 30 de zile de la primire, bunurile.

E. PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Aspectele menționate în chestionar, confirmate și în cadrul discuțiilor, au fost în sensul că nu există persoane sau compartimente responsabile cu primirea avertizărilor de interes public, personalul instituției nebeneficiind de programe de informare în ceea ce privește regimul protecției avertizorilor în interes public. Pe cale de consecință, instituția a apreciat că nu au existat situații de avertizare în interes public, cel puțin nu dintre cele care să fi fost formulate cu invocarea legii speciale, și nu a fost cazul să se dispună măsuri specifice. În cadrul reuniunii s-a menționat, însă, că instituția a

² <http://www.primaria-iasi.ro/imagini-iasi/fisiere-iasi/1509433522-Dispozitia%20137.pdf>

³ Funcționarii publici și personalul contractual nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relații de afaceri sau de natură politică, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor publice sau a funcțiilor contractuale deținute, ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.

adoptat o procedură internă dedicată primirii și soluționării avertizărilor în interes public, dar care era în curs de actualizare.

De asemenea, în cadrul *Codului etic și de integritate al funcționarilor publici și al personalului contractual din cadrul primăriei municipiului Iași* sunt menționate *Principiile care guvernează protecția avertizării în interes public*⁴. În același document art. 21 și următoarele sunt dedicate avertizărilor privind fapte de încălcare a legii, normelor deontologice și profesionale, protecției avertizorilor, în cadrul acestora fiind preluate dispozițiile Legii 571/2004. În cadrul discuțiilor au fost subliniate aspectele relevante pentru o tratare eficientă a avertizărilor care urmează a fi procesate prin intermediul acestei proceduri, fiind evidențiate o serie de criterii pentru alegerea canalului optim de raportare și soluționare a acestora. Astfel, s-a apreciat util ca persoana / structura desemnată să poată verifica sau dispune verificarea pe fond a avertizării; să fie aptă să aplice sau să dispună aplicarea măsurilor de protecție prevăzute de lege; să se bucure de încrederea angajaților din perspectiva profesionalismului și integrității. Totodată, s-a subliniat faptul că mecanismul trebuie să asigure o protecție adecvată a identității avertizorului, atunci când sunt îndeplinite condițiile legale pentru adoptarea acestei măsuri. Evident, prin reglementarea unui astfel de canal de raportare a neregularităților nu poate fi îngrădit dreptul salariatului de a alege oricare dintre căile de sesizare prevăzute de lege, dar se facilitează gestionarea optimă a eventualelor avertizări în cadrul instituției.

Nu exista, la data misiunii, nici cunoașterea instituției și nici mecanismele de semnalare și cercetare a neregularităților și transmiterea de informații în cazul identificării unor neregularități la nivelul instituției prin intermediul avertizorilor de interes public.

III. BUNE PRACTICI

Bune practici identificate la nivelul instituției:

- Planul Local de Acțiune face parte din angajamentul Municipiului Iași ca membru al Programului Local al Parteneriatului pentru Guvernare Deschisă (Open Government Partnership - OGP), acord internațional care vizează angajarea guvernelor și administrațiilor locale în promovarea transparenței, combaterea corupției și utilizarea noilor tehnologii pentru a consolida actul de guvernare și dialogul cu cetățenii și în care Iașul a fost admis, în urma unei competiții internaționale, în primăvara anului 2018. Prin realizarea Planului Local de Acțiune OGP Iași, MSF urmărește să dezvolte un mecanism de guvernare deschisă, respectiv un proces de lucru replicabil și scalabil prin care administrația și comunitatea / societatea civilă dezvoltă și implementează împreună strategii și proiecte pentru oraș, asigurându-se că identifică nevoile cetățenilor și soluțiile cele mai potrivite pentru creșterea calității vieții. Cheltuielile pentru implementarea celor trei proiecte menționate vor fi suportate de Municipiul Iași și vor fi alocate din bugetul local în perioada 2019 - 2021, în funcție de disponibilitățile financiare.

⁴ <http://www.primaria-iasi.ro/imagini-iasi/fisiere-iasi/1568107667-Codul%20etic%20si%20de%20integritate%202018%20editabil.pdf>

- În anul 2019, Iașul a devenit membru OGP (Open Government Partnership - Parteneriatul pentru Guvernare Deschisă), fiind singurul municipiu din țară cu acest statut. În calitate de partener OGP, Primăria Municipiului Iași se angajează să implementeze în perioada 2019-2021 un plan local de acțiune creat împreună cu societatea civilă. În acest scop Primăria Municipiului Iași a configurat Forumul Multistakeholder Iași, grup de lucru care va contribui la elaborarea unor măsuri care să rezolve eficient și participativ unele probleme esențiale cu care se confruntă Iașul. Pe 12 decembrie 2018, în Sala „Vasile Pogor” a Primăriei Municipiului Iași (PMI), reprezentanții municipalității și membrii Forumului Multistakeholder Iași (MSF) au prezentat în fața comunității și au dezbătut împreună cu publicul prezent proiectele incluse în Planul Local de Acțiune. În urma dezbaterilor în cadrul MSF și a analizelor făcute împreună cu reprezentanții PMI, proiectele incluse în Planul Local de Acțiune sunt: Design 4 Community (Mecanism de colaborare constantă, organizată și eficientă între administrația publică și societatea civilă), Branding de Oraș și Iașul Curat: 100% oameni, 0% deșeuri. Proiectele pot fi consultate aici: https://drive.google.com/drive/folders/1ISC2lrQ9uFOruir8vnWURPImc3s2T_YW. Planul Local de Acțiune a fost adoptat prin Hotărârea de Consiliu Local nr. 178 în ședința de plen din 24 aprilie 2019. Hotărârea poate fi consultată aici: [http://92.87.29.200/ADP/hotarari.nsf/49F3C8F4C0121B97C22584110043941F/\\$FILE/HCL_178_2019.pdf](http://92.87.29.200/ADP/hotarari.nsf/49F3C8F4C0121B97C22584110043941F/$FILE/HCL_178_2019.pdf).
- Primăria deține și un site (www.primaria-iasi.ro) și o pagină de Facebook (www.facebook.com/PrimariaMunicipiuluiIasi), cea de-a doua fiind un canal important de comunicare cu cetățenii (peste 42.000 de like-uri și peste 45.000 de followers). Relația cu cetățenii este extrem de importantă pentru Primăria Municipiului Iași. De aceea website-ul instituției nu este doar o pagină electronică de aflare a unor informații, dar este și un portal prin care pot fi semnalate problemele care apar în oraș. Grație secțiunii de pe website SESIZEAZĂ O PROBLEMĂ (www.primaria-iasi.ro/portal-iasi/sesizeaza-o-problema), cetățenii au semnalat problemele cu care s-au confruntat, fiind un real ajutor pentru reprezentanții municipalității. Partea de registratură online este reprezentată de o secțiune a site-ului Primăriei (www.primaria-iasi.ro/portal-iasi/pmi/transparenata-decizionala/92/verificare-stadiu-cerere), unde cetățenii pot verifica stadiul solicitărilor depuse. Și aceasta este o aplicație extrem de utilizată de ieșeni. Primăria Municipiului Iași este înscrisă pe site-ul www.ghiseul.ro, prin intermediul acestui site putând fi achitate amenzile de circulație, precum și toate taxele și impozitele locale
- Primarul Primăriei Municipiului Iași participă săptămânal, în direct, la mai multe emisiuni televizate, fiind în dialog cu cetățenii. Toate întrebările care nu își găsesc răspuns pe durata emisiunii sunt înregistrate în cadrul instituției ca solicitări de informații conform Legii nr. 544/2001, cetățenii primind răspunsul în termenele legale prevăzute.

IV. RECOMANDĂRI

A. CONFLICTE DE INTERESE

Se recomandă:

1. Includerea în procedura operațională privind prevenirea conflictului de interese a unor dispoziții privind interdicția post-angajare (pantouflage), inclusiv din perspectiva art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011;
2. Totodată, având în vedere situația semnalată de către responsabilul cu privire la nerespectarea termenelor de depunere a declarațiilor de avere și de interese, se recomandă elaborarea unei proceduri operaționale cu privire la depunerea declarațiilor de avere și de interese.
3. Procedură de diseminare la nivelul instituției de chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor legale care reglementează regimul juridic al conflictului de interese de către funcționarii publici;
4. Se recomandă întocmirea unor evidențe cu persoanele care au monitorizat sau controlat societăți reglementate de Legea nr. 31/1990 sau alte unități cu scop lucrativ din sectorul public, inclusiv regii autonome, sau cele care au fost implicate în procesul de evaluare sau verificare a cererilor de finanțare din fonduri europene și/sau fonduri naționale aferente acestora, pentru a fi transmise compartimentelor de specialitate/persoanei responsabile din structura centrală precum și subordonatelor, pentru a fi avute în evidență, după caz, 3 ani (art. 94 alin. (3) din Legea nr. 161/2003) sau 12 luni (art.12 alin.1 din O.U.G. nr. 66/2011), în vederea semnalării cazurilor interzise de lege.

B. TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

Se recomandă :

- Respectarea standardului de publicare a informațiilor de interes public privind întreprinderile publice, prevăzut în anexa nr. 4 la Hotărârea nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public;
- Asigurarea participării la activitățile de instruire profesională a persoanelor responsabile de aplicarea Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, a persoanei responsabile cu publicarea datelor în format deschis, respectiv a persoanei responsabile de aplicarea Legii nr. 52/2003, republicată;
- Elaborarea și actualizarea permanentă, pe pagina de internet a instituției, a unei liste de întrebări și răspunsuri frecvente, pe teme de larg interes public conform prevederilor art. 8 alin. (1¹) din HG nr. 123/2002, cu modificările și completările ulterioare;
- Actualizarea procedurilor PO 01/2017 și PO 03/2016 conform noilor reglementări legislative în domeniu și specificului instituției;
- Gestionarea user-ului alocat instituției pe portalul data.gov.ro de către responsabilul desemnat și demararea procesului de analiză a informațiilor în vederea identificării celor relevante pentru obiectul de activitate al primăriei în vederea încărcării acestora pe portalul data.gov.ro, astfel încât să fie utilizate în mod liber, reutilizate și redistribuite de către

persoane interesate. Totodată se recomandă și actualizarea și creșterea numărului de documente publicate în program de prelucrare text (de exemplu Word) și program de calcul tabelar (de exemplu Excel) pe site-ul instituției;

- Publicarea agendei de lucru a persoanelor din conducerea instituției.

B. INCOMPATIBILITĂȚI

Se recomandă:

- La nivelul instituției să se organizeze activități de instruire profesională pentru personalul din cadrul instituției în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților.
- Elaborarea la nivelul instituției a unei proceduri care să se refere la evitarea și gestionarea în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului juridic al incompatibilităților. Rolul unei astfel de proceduri este nu numai acela de a asigura îndeplinirea exigențelor Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice referitoare la termene ci și preîntâmpinarea unor posibile incidente de integritate.
- Procedură de diseminare la nivelul instituției de chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor legale care reglementează regimul juridic al incompatibilităților de către funcționarii publici.

C. DECLARAREA CADOURILOR

Se recomandă:

- Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare privind legislația în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, pentru toate persoanele cărora le sunt aplicabile prevederile legislației în domeniu;
- Elaborarea și popularizarea unei proceduri interne și încurajarea personalului în a o aplica, dacă este cazul;
- Publicarea listei bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol pe site-ul instituției conform art. 3 din Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției⁵, nu doar la solicitare în baza Legii nr. 544/2001;
- Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurii (în măsura în care instituția apreciază necesară elaborarea acesteia).

⁵Art. 3 - La sfârșitul fiecărui an, autoritățile, instituțiile publice sau persoanele juridice publică lista cuprinzând bunurile depuse potrivit prezentei legi și destinația acestora, pe pagina de Internet a persoanei juridice respective ori în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a. Cheltuielile de publicare se suportă de persoana juridică din care fac parte persoanele prevăzute la art. 1.

D. PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Se recomandă:

- Actualizarea și popularizarea unei proceduri interne, (implicat prin difuzarea acesteia tuturor instituțiilor aflate în subordine sau în coordonare) și încurajarea personalului în a o aplica, dacă este cazul;
- Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare privind legislația în domeniul protecției avertizorului în interes public, precum și cu referire la prevederile procedurii interne în domeniu;
- Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurii.